

Зокрема, в аналізованих нами інтерв'ю знайдено цілу низку маніпулятивних прийомів – провокацію, риторичні та навідні запитання, введення абстрактного джерела інформації, необгрунтоване твердження, неправильну адресацію запитання, нав'язування вибору. Таким чином, захоплюючись комунікативними та менеджерськими чеснотами Юрія Дудя, цільовій аудиторії слід чітко розуміти різницю між якісною журналістикою та інтернет-шоу.

Список використаної літератури:

1. Гнойный // вДудь [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=8GGWedu77SA>.
2. Гордон // вДудь [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=in7tepc2shg>.
3. Жириновский // вДудь [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=OTVDu2rrG90&t=115s>.
4. Зелинский С. Способы манипулирования психическим сознанием // Зелинский С. Информационно-психологическое воздействие на массовое сознание [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eartist.narod.ru/text24/0010.htm>.
5. Киселев // вДудь [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=7JrIAY5G7jE&t=465s>.
6. Навальный // вДудь [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=Bf9zvvyPachs>.
7. Невзоров // вДудь [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=zCjKJ7FHDLm&t=3827s>.

Ключові слова: інтерв'ю, інтернет-шоу, стандарти журналістики, імідж ведучого.

Ключевые слова: интервью, интернет-шоу, стандарты журналистики, имидж ведущего.

Key words: interviews, internet shows, journalism standards, image of the presenter.

ПИСАРЕНКО ЛАРИСА МИХАЙЛІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри журналістики

МАНІПУЛЯЦІЇ ГРОМАДСЬКОЮ ДУМКОЮ В ПЕРІОД ПЕРЕДВИБОРЧОЇ КАМПАНІЇ

Актуальність даної теми обумовлена тими процесами, які відбувалися протягом 2019 року, а саме: передвиборча агітація, дебати і власне вибори. Саме в цей період найяскравіше проявляється маніпуляція громадською думкою.

У нашому дослідженні ми спробуємо проаналізувати поняття «маніпуляція», «політична маніпуляція» і як вона відбувається саме в нашій країні.

Під «маніпуляцією» розуміють вид психологічного впливу, досконале здійснення якого веде до прихованого спонукання в іншої людини намірів, що не збігаються з її актуально існуючими бажаннями [2].

В Оксфордському словнику англійської мови «маніпуляцію» трактують як «акт впливу на людей або керування ними зі спритністю, особливо із зневажливим підтекстом, як приховане керування або вплив».

Не можна не погодитися з думкою дослідників, які вивчають явище маніпуляції, що вона має різні ознаки, а саме: різновид духовного, психологічного впливу. З даної ознаки видно, що маніпулятор діє саме на психічні структури людської особистості.

По-друге, «маніпуляція» розглядається як прихований вплив, факт якого має залишитися непоміченим об'єктом маніпуляції.

Як зазначає Г. Шіллер, «для досягнення успіху маніпуляція має залишатися непомітною. Успіх маніпуляції гарантований, коли маніпульований вірить: усе, що відбувається, природне і неминуче. Для маніпуляції потрібна фальшива дійсність, в якій її присутність буде непоміченою» [3].

По-третє, маніпуляція – це вплив, який вимагає значної майстерності і знань.

У політологічному енциклопедичному словнику «політична маніпуляція» визначається як система засобів ідеологічного і духовно-психологічного впливу на масову свідомість із метою нав'язати певні ідеї, цінності; цілеспрямований вплив на громадську думку і політичну поведінку для спрямування їх у заданому напрямку [4, 797].

На думку В. Амеліна, «політична маніпуляція» здійснюється завдяки впровадженню у свідомість під виглядом об'єктивної інформації несправжнього, однак бажаного для окремих груп змісту; впливу на больові точки суспільної свідомості, які спричиняють страх, тривогу, ненависть; реалізації певних прихованих цілей, досягнення яких комунікант пов'язує з підтримкою громадською думкою своєї позиції [1, 75].

Політичні маніпуляції бувають міжособистісні та масові, кожна з них має свою мету, а щоб її досягти, необхідно використовувати певні технології. Для того, щоб здійснювати міжособистісні політичні маніпуляції, необхідно знати особливості і тип особистості, тому що саме через них чинять вплив на людину. Для того, щоб маніпулювати групою людей, треба ретельно вивчити її загальні характеристики, вразливі місця. Політичні маніпуляції найбільше використовують для досягнення влади, її реалізації та утримання.

Аналізуючи маніпуляції в політиці, ми прийшли до висновку, що це спекуляція на людських емоціях і почуттях, які призводять до релігійних війн, національних конфліктів, тому що відбувається вторгнення у глибинні почуття окремих людей, народів і націй.

Аналіз політичних маніпуляцій у період передвиборчої кампанії в Україні показав, що маніпулятори використовують всі засоби впливу на людей (як вербальні, так і невербальні): виразну жестову мову (Олег Ляшко – лідер «Радикальної партії»); використання гасел, які стають

основним компонентом будь-якої виборчої кампанії. До таких гасел є певні вимоги: з одного боку, вони повинні спиратися на символізм партії, з іншого боку, відбити основні проблеми, суттєві на даний момент для населення («Новий курс України» – Ю.Тимошенко. Вже восени основні гасла її політичної реклами стосувалися шляху України в НАТО, нової народної Конституції та зниження ціни на газ удвічі); (мер Львова Андрій Садовий використовував гасло «Наступний», тим самим транслюючи виборцям, хто наступний Президент України); (Олександр Вілкул демонструє гасло «За нами більшість»); (реклами чинного Президента із гаслами «Армія боронить нашу землю. Мова боронить наше серце. Віра боронить нашу душу». А також «Ми йдемо своїм шляхом. Ми Україна»); (у **Володимира Зеленського** у грудні по всій країні з'явилися борди «Президент – слуга народу», що анонсують наступний сезон серіалу у головній ролі з ним); (**Олег Ляшко** протягом року з бордів обіцяв захистити шахтарів, знизити ціну на газ, регулювати ціни на ліки та запровадити замість «рабства МВФ» робочі місця; його гасло «Ляшко – народний президент»); красномовна на рівні акторства риторика (Інна Богословська, Юлія Тимошенко); заклик до змін, до нового (команда Олександра Шевченка розуміє запит українців на нові обличчя в політиці. Як нового політика себе позиціонує і сам Шевченко, обіцяючи «*відправити на «політичну пенсію» більшість старих політиків, людей системи, які мислять принципами кругової поруки, які були останні 20 років при владі й несуть відповідальність за нинішній стан України*») тощо. Але найсильніше і найрезультативніше політичне маніпулювання здійснюється через мас-медіа – пресу, радіо, телебачення, рекламу та ін..

Отже, засоби масової інформації створюють і ефективно використовують такі елементи політичної маніпуляції, як імідж, образи, умовні штампи, стереотипи поведінки, подають заздалегідь підготовлені відповіді на запитання, що хвилюють більшість. ЗМІ часто навмисно перекручують реальний стан речей замовчуючи одні факти і нав'язуючи інші, публікують неправдиві повідомлення, пробуджують в аудиторії негативні емоції через візуальні засоби або словесні образи тощо.

Список використаної літератури:

1. Амелин В. Н. Социология политики. – М., 1992.
2. Доценко Е. Л. Психология манипуляции. – М., 1997
3. Матвієнко В.Я. Соціальні технології. К.: Українські пропілеї. 2001.
4. Політологічний енциклопедичний словник: Навч. посіб. для студ. Вищих навч. закладів. – К., 1997.

Ключові слова: маніпуляція, політична маніпуляція, виборча кампанія.

Ключевые слова: манипуляция, политическая манипуляция.

Key words: manipulation, political manipulation, election campaign.